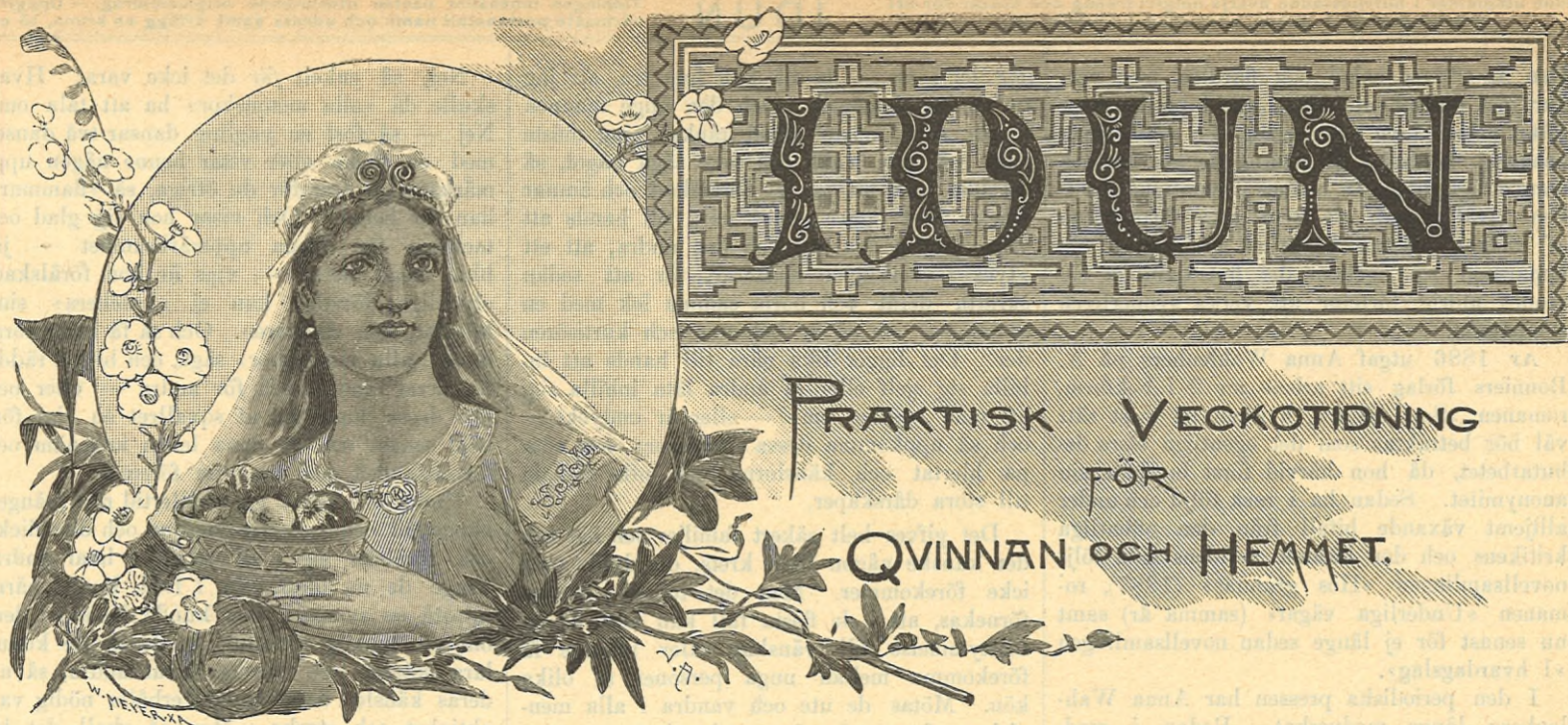

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUNN
 PRAKTISK VECKOTIDNING
 FÖR
 QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 28.

Fredagen den 12 juli 1889.

2:dra årg.

<p>Byrå: Klarabergsgatan 54, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10-11. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i boklädorna samt å tidningskontoren</p>
--	---	--	---	--

Anna Wahlenberg-Kjerrman.

Den unga författarinna, med hvars sympatiska bild Idun denna gång prydt sina spalter, är säkerligen för de flesta af våra läsarinnor ingalunda en ny bekantskap, då hon genom sitt skriftställarskap förvärfvat sig talrika vänner inom alla bildade och literärt intresserade kretsar i vårt land.

Således icke någon ny, men lika litet någon gammal! Ty för endast tre eller fyra år till baka var Anna Wahlenbergs namn ännu icke känt utom den trängre kretsen af personliga vänner och fränder. Sannt är, att hon redan då utfövat en ganska omfattande författareverksamhet, men detta hade hittills skett under den form af »skyddande förklädnad», som nämnes signatur.

Kanske gömmer ni ännu på er bokhylla, ärade läsarinna, en samling skisser af märket *Rien*; »Teckningar i sanden» var visst dess namn? Teckningar i sanden, anspråkslösa utkast en solig dag vid hafsstranden, medan tankarne kommo och gingo och den behandskade lilla handen halft på lek lät parasollspetsen tjena som grafstickek i strandbäddens sand — flyktiga bilder, utplånade af första vindpust

eller böljas slag. Så hade författarinnan menat det, tänkte vi då. Ty det var en författarinna, som stod bakom. Det var Anna Wahlenbergs debut.

Sedan de dagarne ha sju år förfutit, och den unga debutanten har begagnat dem väl.

Hon har förvärfvat alltjemt ökad blick för det karaktäristiska hos personer och ting, hon har vunnit en fart och rutin i framställningskonsten, som ställer henne i främsta ledet af de qvinliga författarne i vårt land. Hvad redan det första anspråkslösa debutarbetet lofvade, ha de sedan följande allt rikare infriat.

Nu torde väl icke många svenska hem finnas, der öfver hufvud literära intressen funnit någon plats, dit ej ett eller annat af Anna Wahlenbergs arbeten hittat fram. Det är icke längre snart förgångliga teckningar i sanden endast, hon bjuder oss; dertill för numera hennes hand sin stickel allt för säkert och allt för skarpt. Det är ofta in i de minsta detaljer fint utarbetade konstverk af rang, som läggas fram för oss, och särskildt ha vi många gånger förnöjt oss åt hennes eminenta förmåga att träffande sant, men dock med en viss humor, teckna alla dessa mensklige små svagheter, lyten och futtigheter, hvarpå det oss rundt omkring omgifvande hvardagslifvet, dess sämre, är så rikt.

Anna Wahlenbergs stil har en karaktär af manlighet och kraft, som är ganska sällsynt hos qvinliga skriftställare.

Den är ytterst enkel och flärdlös, men verkar just derigenom nästan alltid på det rätta sättet. Och i en egendomlig och synnerligen behaglig kontrast till denna hennes literära mannadugthet står hennes personlighet, hvilken såväl genom de rent yttre förmånerna af vackra, nästan barnsligt blida drag och apparition som genom det fint qvinliga väsendet aldrig förfelar att verka synnerligen sympatiskt.

År 1886 utgaf Anna Wahlenberg på A. Bonniers förlag sitt arbete nr 2 i bokform, romanen »Små själar», hvilken på visst sätt väl bör betraktas som det egentliga stora debutarbetet, då hon härvid först bortlade sin anonymitet. Sedan ha i rask följd och under alltjemt växande bifall från den offentliga kritikens och den läsande världens sida följt novellsamlingen »Hos grannas» (1887), romanen »Underliga vägar» (samma år) samt nu senast för ej länge sedan novellsamlingen »I hvardagslag».

I den periodiska pressen har Anna Wahlenberg länge medverkat. Redan i medlet af 1870-talet mottogo skilda tidningar bidrag af den då ännu ej tjuguåriga flickans hand. Sedan har hon alltjemt strött alster af sin penna omkring sig i Svea, Nornan, Julqvällen, Framåt, Nylände, Dagens Krönika, Ny illustrerad tidning, Familjjournalen, Dagens Nyheter. För den sistnämnda tidningen skref hon under en utrikesfärd 1882 mycket omtrefna reseberref från London och Paris.

Anna Wahlenberg är född i Stockholm 1858 samt sedan den 11 mars 1888 gift med Fritz Kjerrman, äfven han en pennans tjänare och medarbetare i Dagens Nyheter.

J. N-g.

Ett farligt oskick.

Några små iakttagelser
af *Mathilda Langlet*.

Det finnes en form af sqvaller — eller pladder — som, närbeslägtadt med det, hvarom »Il gran Galeotto» handlar, i sin helhet gör kanske mera ondt, än det som direkt angriper och störtar en eller flere. Ty detta fräter på sjelfva roten, på tonen i sällskapslifvet, på umgänget i sin helhet och inverkar på nästan hvar enda människas framtid. Det är också något, som »hela världen» vet, som är ett välkommet kaffebröd i de kretsar, der man afhandlar just det, som »alla människor» tala om.

Detta allt syftar på det oskick, som på så många håll — ja, nästan öfver allt — är rådande, att dels »bry» unga flickor och unga män, dels ock förnämligast att, vid hvarje det minsta närmande, genast antaga och efter förnåga utsprida, att »han tycker om henne» eller »hon tycker om honom» eller »båda tycka om hvar andra». Mången gång har genom sådant oförståndigt och hänsynslöst pladder en förbindelse, som kunnat blifva lycklig, afbrutits, eller en annan, som blifvit olycklig, rent af framtvingsats genom sålunda uppkonstruerade förhållanden. Men det värsta af allt är ändock, att ett oskyldigt och okonstladt umgänge mellan de unga sålunda förhindras, på samma gång som flickorna i hvarje ung man måste tänka sig en beundrare och de unga männen i hvarje flicka måste se en giftaslysten mö. Den unga flickan — om hon är god och väluppfostrad — måste ju alltid tänka vid hvarje steg: »det

går icke an — ty då kan han tro, att jag tycker om honom!» Och den unge mannen å sin sida måste alltid tänka: »jag måste vara på min vakt och icke säga något, så att hon tror, att jag är förälskad och ämnar fria!» Det ligger nu så nära till hands att vilja inbilla den ene och den andra, att ett »tycke» verkligen existerar, för att sedan skratta deråt och börja samma lek med en annan — och så är koketten och kurtisören der. Det ligger lika nära till hands att inbilla sig sjelf eller af andra låta inbilla sig, att man »tycker om» — eller är omtyckt — och så uppkomma dessa »flammer», som nöta på hjertat och känslorna och ofta förleda till stora dårskaper.

Det gifves helt säkert familjer och här och der kanske någon liten krets, der dylikt prat icke förekommer. Men det torde ej kunna förnekas, att i de flesta fall kan icke någon tillstymmelse till vänskap eller intresse få förekomma mellan unga personer af olika kön. Mötas de ute och vandra i alla människors åsyn på vägar och stigar — strax är Galeotto ute och går omkring med nyheten om förlofningen. Dansa de några gånger och se de glada och lyckliga ut — åter igen förlofvade. Språka de med hvar andra och se ut att ha roligt till samman — likaledes. Och bli de då icke förlofvade, då är det himmelsskriande, opassande, koketteri, kurtis o. s. v. Eller skämtar man och gäckas på deras bekostnad — det heter, att hon försökte fånga honom, men misslyckades, eller att han för ro skull kurtiserade en toka, som strax inbillade sig, att han var kär i henne, m. m.

Men det värsta återstår. Det är, att de unga flickorna ganska ofta speja efter ord och blickar, som kunna tyda på, att de ingifvit en böjelse, den de kanske alls icke ämna besvara, och att de unga männen söka i sitt uppförande inlägga antydningar om en böjelse, som icke finnes, och som de i alla fall icke ämna bevara. Båda veta, må hända, att, huru de än bära sig åt, det alltid blir illa uttydt, och då kan sådant så gerna ske med som utan orsak.

Slutligen bidrager allt detta att gifva unga män och qvinnor en alldeles skef föreställning om hvar andra. Det är icke långt borta, att de betrakta hvar andra som naturliga fiender — i synnerhet få männen en viss ringaktning för qvinnorna. »Om man blott bär så mycket som en sjal åt dem, säga de strax, att man friar,» säger den ene. »De tänka blott på, hvilka nya konster de skola hitta på för att bli gifta,» säger den andre. Och qvinnorna å sin sida inbilla sig ofta, att deras makt öfver männen är mycket stor, för att i de flesta fall finna, att de fullkomligt missräknat sig.

Hvarför skall det nu vara så? Hvarför kunna ej en ung man och en ung flicka finna behag i hvar andras sällskap, utan att detta just skall vara förbudet till ett kärleksförhållande? Hvarför skall det just vara ett »tycke», som gör, att ett par ungdomar gerna dansa, skämta, skratta, promenera till samman? Kan det icke hända, att man triffes till samman ändå? Och om nu också flickan föredrager en af de unga män, hon känner, framför de öfriga, så behöfver väl det just icke vara därför, att hon är kär i honom — och vice versa. Både hon och han föredraga ju af sitt eget kön den ena vännen eller väninnan framför den andra. Hvarför skulle det inte här helt enkelt kunna vara på alldeles samma sätt?

Nej, så enkelt får det icke vara! Hvad skulle då »alla människor» ha att tala om? Nej — så fort en yngling dansar två danser med en flicka eller visar henne någon uppmärksamhet framför de öfriga, så »flammar» han för henne. Och visar hon sig glad och tacksam för denna uppmärksamhet — ja, blott road deraf — vips är hon förälskad, olyckligt, förstås, kan ej »kaschera» sina känslor, den stackaren. Och så få båda höra, hvad »alla människor» säga, och blifva rädda för hvar andra och för andra — eller ock får deras umgänge af sqvallret en viss förhöjd smak, och de finna leken angenäm och fortsätta den med ombytta föremål.

Under allt detta gå emellertid rätt mången okonstlad och hederlig yngling och dito flicka och förälska sig i all oskuld i hvar andra. Finge de nu blott vara i fred, kunde häraf uppstå en sympati, som kunde försäkra dem om en lycklig framtid, ty de skulle kunna lära känna och värdera hvar andra, så att deras känslor deraf kunde erhålla nödig varaktighet och styrka. Men så skall det bli bekymmer på alla håll — somliga tycka, att det vore ett passande parti, andra, att det är alldeles galet och bör förhindras, alla äro öfverens, att de båda unga böra noga bevakas, och bevakade blifva de och omtalade och diskuterade och slutligen skilda åt, båda med utvidgad synkrets, men, må hända, också sårade hjertan, kränkt oskuld, förlorad tro på människovärdet.

Härmed är ju icke sagdt, att ungdomen skall lemnas åt sig sjelf utan all ledning. Det vore tvärt om högelingen önskvärdt, att ledning och stöd skänktes dem just vid dessa tillfällen. Men den skulle då vara af rätta slaget. Vi skulle uppfostra våra barn till människor rätt och slätt, icke till unga herar och damer, som skola börja gå i giftantankar, så fort de hjälpligt kunna läsa innantill. Vi skola låta gossar och flickor växa upp, arbeta till samman, och sålunda lära känna hvar andra och icke svärma för okända ideal, som verkligheten sedermera rätt illa handterat. Helt säkert skulle de olyckliga äktenskapens antal betydligt förminska, om kontrahenterna förut hade bättre begrepp, om hvad de göra, och med hvem de förena sig.

Men huru i all rimlighets namn skall en ung man kunna få någon riktig föreställning om en qvinna — eller hon om honom — när han icke kan ens få tala litet mera med den eller de, för hvilka han möjligen hysar sympati, utan att det genast skall hviskas, att han tycker om henne, eller att hon tycker om honom? Om de unga kunde få träffas, samtala, skämta, dansa, resonera okonstladt, otvunget, lugnt, utan att de sjelfva eller andra behöfde uttyda allt till fadt kärlekssnack, huru mycket angenämare skulle icke umgänget då blifva! Ungdomen skulle vara lyckligare, vänskapsband skulle kunna knytas, utan att något sentimentalt blandades deri, känslorna skulle mogna i lugn, ömdömet skärpas, och dessa förhastade förlofningar mellan personer, som egentligen äro för hvar andra alldeles obekanta, kunna undvikas.

Men då skulle man också lära både sig sjelf och den uppväxande ungdomen att sluta sitt öra till, för hvad »alla människor» tissa och tassla, att förakta sqvallret och gå sin väg fram, oberörd af det, som »alla människor» bära omkring, men »ingen människa» egentligen vill stå för.

Vore det icke möjligt att komma derhän?

En blick framåt.

Belönad med pris vid Iduns sjette täfning.

Tag såg dig, moder, uti bön och vaka
All lifvets fröjd, all hvilans frid
försaka
för barnet, späda dottern i din famn!
Hur skall hon ej dig löna, så jag tänkte,
hon, för hvars skull ditt hela lif du
skänkte
i omsorg, tårar, mödor utan namn.

Hon växer upp, blir strålande och fager,
allt mera offer, mera vård hon tager,
du offerar, gifver, som du fordom gaf.
Men i en annans hennes blickar hvila,
till annat hem de unga tankar ila:
snart är du ensam. Hvar blef lönen af?

O, moder! Lyft en flik af Skuldans slöja!
Låt en sekund ditt inre öga dröja
vid denna tafsla! Säg, hvad skådar du?
Hvem böjer knä, mot låga bädden lutad,
der liten slumrar efter qvällsbön slutad?
Det är ditt eget barn, sjelft moder nu.

Nu gäldar hon sin skuld. Den säd, du
sådde
i hennes själ, först nu sin mognad nådde;
nu först förstår hon hvad du henne var.
Och varm och rik ännu af dina gåfvor,
hon slösar sjelf sin kärleks bästa häfvor
på den, hon nyss invid sitt hjerta bar.

Och derfor, moder, om dig otack sårar,
lyft upp ditt hufvud, torka dina tårar!
Förgäfvos ej du kämpat, kämpat än.
En moders kärlek, som från himlen stam-

mar,
odödlig såsom solens låga flammor,
och genom sekler lyser, värmer den...

Verna.

Vänskap.

Oss sjelfva kunna vi förlåta
mycket. Låtom oss betrakta
andra såsom oss sjelfva och
låtom dem vederfå samma
ynnest. P. Spielhagen.

Menniskoslägtet har under tidernas lopp
till tänke- och handlingssätt under-
gått stora förändringar, af hvilka många ledt
till något bättre och ädlare än det förutva-
rande; men erkännas måste dock, att våra
förfäder voro trofastare än vi äro, ty slöto
de ett vänskapsförbund, så var det, i vanli-

gaste fall, orubbligt och räckte genom lycka
och olycka; vi deremot hafva merendels vän-
skapsförbunden så löst knutna, att vi lätt
nog kunna frigöra oss ifrån dem, om de på
minsta sätt falla oss besvärliga.

Vi hafva således i detta afseende icke gått
framåt utan till baka, och anledningen här-
till bör väl närmast sökas deri, att vi fordra
en aldrig tröttnande tjenstvillighet af våra
vänner, fastän vi sjelfva icke äro redobogna
att göra en verklig uppoffring för dem. Dess-
utom äro vi till vårt eget väsende så nyck-
fulla, att vi, efter att hafva gjort en ny be-
kantskap, stundom föreställa oss, att denna
icke bör fortsättas, ehuru vi icke kunna på
något sätt motivera eller försvara en sådan
åsig; och en annan gång tro vi, att vi fun-
nit en person utrustad med alla fullkomlig-
heter, och då denna förutsättning, förr eller
senare, varder gäckad, anse vi oss hafva gjort
en så smärtsam upptäckt, att den berättigar
oss att, med sårad värdighet, genast draga
oss undan från den bristfulle. Men huru
orätt är det, att vi så sällan betänka, att vi
sjelfva ingalunda motsvara andras förväntni-
gar, och att vi alltså ofta vålla dem stora
missräkningar.

Om vi ödmjukt eftersinna detta och icke
vänta att finna »englahenhet bland människors
barn», utan allvarligt bemöda oss att, såvidt
möjligt är, åtnöjas med våra vänner sådana
som de äro, i stället för att ständigt tänka
på, hurudana de borde vara, så skola vi säker-
ligen lättare än tillföre kunna både skänka
och skörda trofast vänskap; och då vi er-
hålla en sådan, så låtom oss betrakta den
som en dyrbar och länge efterlängtd skatt,
ty det är godt, att efter »dagens tunga och
hetta» få i förtroligt samtal med en vän
återvinna de domnade krafterna; det är äfven
godt att, i sjukdomens och den djupa bedröf-
velsens stunder, höra vänskapen tillropa oss:
»Herren pröfvar blott, han ej förskjuter!»
Och det är lyft att kunna hoppas, att vän-
skapen öfverlever oss och att den, när vi
sjelfva slumrat in i den sista långa sömnen,
besöker våra hviloställen och nedlägger på
de gröna kullarne vårens första blommor
samt glömmer eller öfverskyler, hvad vi brutit,
men förvarar i kärleksfull hägkomst det
goda, som möjligen rymts i vår ringa lifs-
gerning.

A. L. B.

Tillämpad räknekonst.

När ett räkneexempel går ihop och resul-
tatet stämmer, känner jag samma
glädje, som när jag öppnar en nöt och finner
en vacker, hel kärna i den», sade nyligen en
tioårig matematiker, som hade en hel del
räkneexempel att lösa. Alldeles rätt, min
unge filosof! För oss vuxna är äfven hvarje
riktigt facit i vårt lifsarbete en glädje och
en uppmuntran, och smärtsamt är det, ja,
ofta rent af ödesdigert, när räkningen icke
stämmer.

I smått som i stort böra vi alltid visa oss
som försigtiga räknemästare och taga oss i
akt för villfarelse och fel vid beräkningen,
för att ej lifvet en vacker dag, innan vi veta
ordet derom, med brutal hand skall draga
ett tjockt streck öfver hela vårt räknestycke.

Dock, ej endast i bildlig mening gälla dessa
betraktelser. I skolan få vi lära räkna, vi
få mycken öfning deri och få använda vår
konst på vexlande uppgifter; men huru många
lärjungar, som dock i sina afgangsbetyg från

skolan ega vackra vitsord för skicklighet i
räkning, måste ej i lifvet betala dyra lärpen-
ningar, bereda sig sjelfva och andra sorg, der-
för att de i rätta ögonblicket ej ha kunnat
draga sig till minnes och begagna sig af sin
räknekonst.

Man kunde tycka det vara ett helt enkelt
tankeexperiment att ställa inkomster och ut-
gifter upp emot hvar andra, att draga den
riktiga slutsatsen derur och inrätta sig derefter,
och ändock lär det väl icke höra till de säll-
synta undantagen, att hushållsplaneringarne för
veckan äro förbrukade, innan två tredjedelar
af den samma gått förbi. Man har begått
ett divisionsfel, men upprepar sig ett sådant
fel beständigt, så rifver det ett gapande hål
i budgeten.

Att ställa upp ett hushålls budget är en
konst, i hvilken erfarna husmödrar i tid borde
inviga sina döttrar. Men härtill räcka ej de
fyra enkla räknestäten, här kräfvos och läran
om proportioner eller förhållanden. Qvinnor,
som ej äro väl hemma häri, kunna bli orsak
till husets tillbakagång och slutliga ruin.

Det gäller alltså att finna de rätta pro-
portionstalen. Öfverst stå hushållningens huf-
vudposter: kost, bostad, undervisning. De ut-
gifter, som göras för dessa, äro af produktivt
värde. En väl född människa är ej blott
mera arbetsduglig än en illa född; hon mot-
står äfven bättre alla faror och angrepp, som
utifrån hota helsan. Derfor är det ock det
däraktigaste ord, man kan höra af folk, som
för att tillfredsställa sin fäfänga nöja sig med
otillräcklig föda: »ingen ser mig i magen». Och
deremot är ordspråket: »bättre bagaren
än apotekaren» ett sannt varningens ord, som
man ej bör glömma. Att öfva sparsamhet
på bekostnad af familjens tillräckliga föda
är ett mycket svårt räknestycke, och i detta hän-
seende får man ock noga skilja på mättnad
och tillräcklig näring. Så kan ofta de mest
utsökta läckerheter lika väl frambringa en
känsla af mättnad, som detta ock kan ernås
genom att äta ett nödigt quantum potatis,
medan man i båda fallen mycket litet sorjt
för den egentliga näringen, för blod- och fett-
bildningen. Det vore synnerligen förmånligt,
om qvinnorna gjorde sig förtrogna med de
beräkningar, hrr chemici verkställt öfver födo-
ämnenas näringsvärde.

Hvad gäller kroppens näring kan ock med
några förändringar tillämpas på andens, på
undervisningen. Det finns en sorts undervis-
ning, som, om man ock fick den gratis, ändå
skulle vara för dyrt betalad, och en annan,
som ej kan betalas högt nog. Äfven i de
så kallade bistudierna, som i musik och språk,
bör kostnaden ej vara det afgörande vid valet
af lärare, emedan en dålig och otillräcklig
undervisning endast danar stympare och en
god undervisning äfven fordrar att bli godt
betalad. Kan man icke bringa slika utgifter
i det rätta förhållandet till budgetens öfriga
poster, är det bäst att låta dem alldeles
utebli.

Storleken af den summa, man bör gifva ut
för sin bostad, beror af två faktorer: hänsyn
till helsan och hänsyn till husets representa-
tion. Den första faktorn bör naturligtvis ha
den främsta rangen, då sunda bonings- och
sofrum direkt inverka på vårt välbefinnande,
något som man ej kan säga om den dom ver-
lden bildar sig om vårt välstånd. Helt naturligt
kunna köpmannen, embetsmannen o. s. v. icke
alldeles undandraga sig vissa kraf, som deras
stånd och sällskapslifvet pålägga. Men här
gäller det ånyo, att man finner det rätta pro-
portionstalet och ej utvecklar en lyx i bostad,

drägt och betjening, som skulle skada tillvarons hufvudfaktorer.

Lyxen har sitt fulla berättigande, der den är en följd af välstånd, men den är förkastlig, när den har sin grund i begär att lysa och efterapa. Ännu farligare än dessa begär är dock njutningslystnaden. Den undandrag sig hvarje beräkning och förutbestämelse och bringar derför de vackraste och mest välbetänkta öfverslag på skam. Och att i hvarje hushåll samvetsgranna öfverslag måste göras för året, för månaden, för veckan, det är nödvändigt, ty eljes — ja, »blodigeln har två döttrar, som heter: gif hit, gif hit!» står det skrivet bland Salomos ordspråk.

Ph. Brunner.

Iduns sjette pristäfling.

Vid Iduns sjette pristäfling, för hvilken tiden utgick med den sista juni, ha sammanlagt 39 täflingsskrifter insändts. Af dessa ha 11 behandlat prosaämnet: Om konsten i hemmet; de öfriga 28 täfla om det poetiska priset.

Som vi för dagen ej hunnit fullständigt genomgå och bedöma prosauppsatserna, måste vi uppskjuta delgifvandet af resultatet i denna punkt till nästa veckas nummer, men vilja redan nu meddela utgången af den poetiska täflingen.

Det gläder oss att kunna vitsorda, det vår förut uttalade misstro gent emot lämpligheten af någon poetisk täflan denna gång visat sig öfverflödig, då de inkomna bidragen i allmänhet betydligt höjt sig öfver, hvad vid föregående tillfällen presterats, och då till och med flere af de insända dikterna syntts oss ega verkligt erkännansvärda förtjenster.

Efter moget öfvervägande har det utfästas priset 15 kronor tillerkänts signaturen Verna för dikten »En blick framåt», hvilken återfinnes på annat ställe i dagens nummer. Hedersamt omnämmande jemte rättighet att under nästkommande år (1890) erhålla Idun gratis ha vi beslutit tilldela märkena Gerda, John Hopper, Multa passa, E. W. och N. för resp. poemen »Studie», »Fogel-lill», »Min barndomstro», »Vaggvisa» och »På fattighuslikvagnen» samt till sist samma förmåner åt författarne till dikterna »Mor» och »Ogräset». Alla dessa poem komma efter hand att i Idun införas.

En del af de här uppräknade täflarne ha ej lemnat fullständiga uppgifter på namn och adress, hvarför vi bedja dem med första fullgöra detta hos Redaktionen, då belöningsdiplomen genast öfersändas.

Redaktionen.

Tankehorn.

Kärleken till framgång kan ofta döda kärleken till det goda. E. de Pressensé.

* * *

Misstroende är yxan vid kärlekens rot. Ryskt ordspråk.

* * *

En kvinna är aldrig mera talför, än då hon berömmar sin man och beklagar sig öfver sin svärmor. Kinesiskt ordspråk.

* * *

Låt icke gräset växa på vänskapens väg!

Madame Geoffrin.

* * *

De flesta minnen äro som vattenväxter, hvilka lefva allenast af tårar. Jean Paul.

* * *

Fly umgänget med tvänne slags människor: dina fienders vänner och dina vänners fiender.

* * *

Qvinnan förborgar sin kärlek i fyrtio år, men sitt hat och sin motvilja döljer hon icke en dag. Arabiskt ordspråk.

Biodling

såsom en inkomstkälla för fruntimmer.

I våra dagar, då man öfverallt söker nya verksamhetsfält och nya vägar till utkomst för qvinnan, borde man ock fästa uppmärksamheten på biodlingen och rekommendera den samma som en lönande inkomstkälla. Den förtjenar det nämligen i synnerlig grad, som erfarenheten sedan länge bevisat och dagligen bevisar. I Tyskland syssla ej få fruntimmer framgångsrikt med biskötsel.

Visserligen möter man tidt och ofta den anmärkningen, att biodling egnar sig bäst som manligt arbete, att den är för besvärlig för qvinnor och dessa känsligare för bistygn än män. Allt detta eger dock numera ingen giltighet, sedan man gjort så stora framsteg på biskötselns område. Hvarför skulle arbetet vid symaskinen, vid kernen eller tvättbunken, i köket, i trädgården och på fältet vara lättare än att förpassa en bisvärm från en gren in i bikupan och att sedan ur en modern sådan uttaga en med honung fylld kaka, tömma den på honungen och åter insätta den, i stället för att man förr först dödade bien och sönderbröckte vaxkakan för att kunna utpressa honungen? Så väl som qvinnohänder skicka sig vid exempelvis sjukvård, så skulle de ock vara lämpliga till biens skötsel, bien, som låta göra med sig nästan hvad som helst, endast man handterar dem på rätta sättet, med lämpor och med varsamhet. Hvad biens stingande angår, har man om den saken gemenligen en mycket falsk uppfattning. Många tro, att ett bi beständigt gör det fiendtligaste bruk af sin gadd, och dock stings bien endast då, när de klämmas eller tro sin bidrottning och sina förråd vara i fara. Hur ofta ha ej mitt ansigte, min nakna arm och hand varit öfversälda af bin, och dock faller det ej ett enda in att stingas, om jag endast lemnar dem i fred. Detta är också helt naturligt: instinkten bevarar bien från ett allt för lätt sinnigt bruk af gadden, då för hvarje stygn gadden ryckes af och dennas förlust medför döden. Detta är en beundransvärd naturens anordning, ty det förutan vore all biskötsel en ren omöjlighet.

Men till och med ett bistygn är alls icke så farligt, snarare ofta helsosamt, särskildt om man ej är fri från reumatism; äfven vänjer sig kroppen mycket snart vid bigift, så att ett stygn ej orsakar större obehag än ett myggbett och ingen större svullnad uppstår. För öfrigt ges det numera så många medel att fullkomligt skydda sig för stygn, att man för det mesta själf är skulden dertill, om man erhåller ett bistygn.

Det är helt visst icke något tomt talesätt, om man påstår, att biafvel, drivnen på rätt sätt, materiellt lönar sig särdeles väl, bättre än hvarje annan sysselsättning i trädgården och på fältet. Man kan ju till och med under ett godt honungsår ur en riktigt behandlad kupa ofta vid honungens tillvaratagande erhålla öfver 50 kilo honung och dock åter insätta vaxkakorna! Och lika visst är det, att nyttan af biodling icke endast består i förvärfvet af kronor och ören — långt högre äro fördelarne gent emot helsans befordrande att uppskatta. Det gifves också många fruntimmer, hvilka aldrig äro riktigt krya och raska, utan att de få röra sig och arbeta ute i fria luften. Icke hvarje kvinna har tid att gå ut att spatsera. Hon måste äfven sköta sitt arbete och sitt förvärf. Å andra sidan finnas andra, för hvilka intet hinder gifves att dagligen utsträcka promenadturen efter behag, men hvilka dock skulle skatta sig lyckliga, om de vid den så nödvändiga vistelsen i fria luften hade en sysselsättning, som gifve dem både nöje och inkomst. Äfven för dessa är biodling synnerligen lämplig. Mrs Harrison, en berömd amerikansk biodlerska, hvilken ensam förestår en betydande bi-

odling, skriver i den engelska »Bee-Journal»: »Att under sommaren vårda en bikoloni, då bien besöka tusendetals blommor och hemföra deras kostliga värlukter, verkar uppriskande och upplifvande. Jag var en gång mycket sjuk, men så snart jag åter förmodade gå, begaf jag mig till mina bin, öppnade kupaorna, arbetade med dem, inandades deras utdunstningar och kände mig med ens frisk och full af nytt lif.»

Erfarenheten lär äfven, att de flesta biodlare nå en synnerligen hög ålder.

Om de rika fröjder, som iakttagandet af de flitiga och renliga bien skänker, om de dagliga öfverraskningar, hvilka den djupare inblicken i deras underbara samhällslif och konstskicklighet som byggmästare för med sig, skall jag kanske en annan gång tala, men vill dock nu ytterligare framhålla, hurusom vid sysslandet med bien vår syn, hörsel och lukt betydligt skärpas.

För platsen, på hvilken man uppställer sina bin, behöfver man ej ha stort bekymmer; mängden, som saknar trädgård, t. ex. i större städer, låter sina bin flyga ut från ett vindsfönster eller från taket. Bäst egnar sig naturligtvis ett lugnt hörn i trädgården dertill. Kan man inrätta det så, att man från sina fönster kan ha ögonen på sin bikoloni, äfven då man är upptagen af sina sysslor inom hus, är det bra, då biens skötsel ej drar mycken tid, om man blott passar på rätta ögonblicket för ingripande, hvilket ögonblick i en hel del fall gör sig kunnigt genom biens yttre beteende.

Början gör man bäst med att köpa sig en god sort bin i en ny kupa af bästa konstruktion med rörligt innanrede samt tillägna sig den nödiga insigten om deras behandling genom någon god lärobok, af hvilka flere finnas att välja på i hvarje bokhandel.

Hvilka varmt intresserade väninnor biafveln mågenstades i utlandet redan förvärfvat sig, framgår i hvarje nummer af den tyska bitidning (»Deutsche illustrierte Bienenzeitung»), hvilken nu ligger framför mig. Der läsa vi t. ex. om en fru Hartmann, hvars man är banvaktare i Vienenburg vid Harz, hvilken sköter sina 50—60 bikupor med rent mästarekap, om donna Bertha Wilhelmi de Danila i Granada i Spanien, hvilken för sina stora förtjenster om rationell biodling i sitt hemland nyligen invaldes till hedersledamot i landbruksakademien. Rörande är fröken Jenny R:s berättelse. Hon skriver:

»Min kärlek till den ädla biodlingen är så stor, att jag på intet vis kunnat afskräckas af enstaka missöden. I de förhållanden, i hvilka jag lefver, finns intet, som gör mig större tillfredsställelse än sysslandet med mina bin, ehuru antalet af mina kupor går upp till mellan 40 och 50 stycken, hvilka under den brädstade tiden helt och hållet ta mina krafter i anspråk. Biodlingen är ett upplyftande och vederqvickande arbete, hvilket ingen vill öfvergifva, som blott en gång med lif och lust egnat sig deråt. Hvarför skulle för öfrigt en fru eller en gammal fröken sådan som jag, icke unna sig denna förströelse? I sexton år har jag undervisat mina mycket yngre systrar och under dessa år på mina fristunder gerna sysslat i trädgården. En vän till mina föräldrar fäste sig dervid och skänkte mig en bikupa med orden: »min vän, jag tänker, att bien kunna göra dig glädje.» Och detta ha de ock gjort. En särskild gjädje har jag haft af de utställningar, i hvilka jag deltog och som jag besökte. Mina biprodukter blefvo alla gångerna prisbelönade: två gånger i Königsberg och en gång i Tilsit.»

Kunde jag med ofvanstående rader gifva svenska systrar ett uppslag till en angenäm och gifvande sysselsättning, skulle jag dermed känna mig mycket lycklig.

Fru Franziska.

Idun bör ej saknas i något hem; den vill för alla vara en god tomte, en tillförlitlig rådgifvare.

Ett storstadsbarn.

Berättelse för Idun

af Johan Nordling.

(Forts.)

Medan Karl Vrede upprörd väntar nere i portierens rum, stiger Klara, åtföljd af tjenstflickan, tvänne trappor upp och knackar sakta på den anvisade dörren. En medel-

ålders man med stränga, allvarliga drag öppnar den. Det var läkaren.

»Fru Ritter, kan jag förstå», sade han. Och hon böjer tyst på hufvudet till svar.

Han kommer ut och stänger med van hand dörren ljudlöst bakom sig.

»Vill ni vara god och följa mig in i rummet här bredvid; jag önskar tala ett par ord med er, innan ni träffar den sjuka», sade han.

När de kommit in, sköt han fram en puff åt Klara, men blef sjelf med händerna på ryggen stående framför henne.

»Ni är fru Kruses väninna, hör jag af er bror?»

»Ja.»

»Då måste ni öppet säga mig, hvad ni vet. Det är nödvändigt, att jag känner det för att rätt kunna lämpa min behandling der-efter. Det är tydligt, att hon genomgått våldsamma sinnesskakningar på denna sista tid. Ni känner helt visst deras natur och orsak.»

Klara tvekade ett ögonblick. Men när hon såg upp och mötte den gråa, skarpa blicken framför sig, som allvarsamt sökte hennes, förstod hon, att här var det hennes pligt att intet fördölja.

»Ack, det är mig allt för pinsamt att tala derom. Men se här» — hon letade i sin ficka efter Ruths bref — »detta skall tillräckligt sätta er in i ställningen.»

Men när han sträckte handen efter det, drog hon mekaniskt sin tillbaka.

»Min läkareed bör göra er lugn», sade han strängt.

Han gick fram till fönstret och läste det, långsamt och eftersinnande. Icke ett drag i hans ansigte förändrades under hela denna tid, hvilken föreföll Klara lång som en evighet.

När han slutat, sade han:

»Hon är mycket illa sjuk, fru Kruse, och jag ser af detta, att hennes nerver strängt måste ha afficierats. Men ett förstär jag dock ej. Hon har i yrseln ofta ropat och nämnt sin man vid namn. Detta synes vara hennes sista och lifligaste intryck, innan hon förlorade sin sans. Hon bönfäller, besvär, att han skall afstå från sitt beslut. Hon reser sig häftigt upp, fattar krampaktigt om min arm med bågge händer, vrider den med våldsamt kraft. 'Gif hit revolvern — gif hit!' stammar hon, 'det är en synd för Gud; du får det ej, får ej bära hand på ditt lif! Ännu finnes räddning — räddning —'. Och så sjunker hon magtlös tillbaka, trycker händerna i förfäran för sitt ansigte och hvisslar med svikande röst: 'se blodet — blodet... Är hennes man i lif?'»

Klara har blifvit mycket blek. Denna hemska skildring, framställd i en torr, lugn ton, men ej utan sin dramatiska kraft, grep henne häftigt. Hon reste sig upp och steg läkaren närmare.

»Tror doktorn, det är möjligt?»

»Hvilket?»

»Att hennes — att han skjutit sig...?»

»Jag vet ju intet; jag frågar er.»

»Nej, ej ett ord ha vi hört härom. Och hennes eget bref nämner det ju ej. Det är väl — det kan väl vara — — endast feberfantasier...»

»Möjligen», svarade han. Men det låg tvifvel i tonfallet.

I detta ögonblick knackar det häftigt på dörren, och Karl stiger in, utan att gifva sig tid att vänta på svar.

Han är upprörd, och hans hand, som håller ett papper, skälver våldsamt.

»Ett bref», säger han och vänder sig till Klara, »ett utländskt bref till Ruth.»

»Hur är det möjligt», frågade läkaren; »hvem känner här hennes adress?»

»Det är en ung qvinna här nere; hon är fransyska, kammarjungfru hos grefvinnan von P. Hon säger sig vara syster till Lisette, som der ute var Ruths tjenarinna och vårdarinna. Ruth har i går qväll uppgifvit sin adress för henne, då hon väntade bref, som skulle förmedlas på detta sätt.»

Läkaren tog brefvet och räckte det åt Klara.

»Ni måste bryta det», sade han, »här får ej finnas betänkligheter. Det kan innehålla något af vikt.»

Klara lyder mekaniskt.

Men hennes fingrar äro så maktlösa, att de intet förmå, och det faller ur hennes händer ned på mattan. Karl Vrede tar upp det och sliter af kuvertet.

Det var en dålig franska, och de få raderna voro undertecknade med Lisettes namn. I svensk öfversättning kunde de tolkas som följder:

»Min älskade Fru!

Jag tackar för Edert vänliga bref och ämnade genast skriva. Det var i går.

Men så kom en förfärlig händelse emellan. Och nu är det min smärtsamma pligt att meddela er denna hemska nyhet, som kanske dock är kommen för att vara till välsignelse.

Jag fick plats här nere hos en rysk baronessa, sedan Ni rest, så att jag hela tiden varit kvar i Monaco. För en vecka sedan mötte jag plötsligt herrn utanför spelbanken. Jag blef så förskräckt, som om jag sett ett spöke. Han hade verkligen kommit åter.

I morse spred sig i staden ryktet, att en man om natten skjutit sig i parken vid Monte Carlo. När tidningarne så kommo, fick man bekräftelse. Det var, den heliga jungfrun beskyddade Eder, den olycklige herr Kruse sjelf, som på detta förtviflade sätt slutade sina svåra dagar.

Må Ni taga det lugnt, min kära nådiga fru, och aldrig glömma, att ni har en evigt tillgifven tjenarinna i

Eder

Lisette.»

»Det är således sant», sade Vrede med qväfd röst och sköt brefvet öfver bordet till läkaren.

Det var i sanning egendomliga känslor, som i detta ögonblick stormade genom hans själ. En våldsamt slitning af bestörtning, af medlidande, af jublande glädje!

Glädje! Ja, den var dock störst! Ty nu, ty nu voro ju dock hennes lidanden slut, och hon var fri... *Fri* — detta ord, hvad allt han skyntade der bakom, det kunde ej i detta den våldsamma skakningens första moment tillnärmelsevis taga tankens eller ens aningens gestalt...

Men han kände en förfärande magt inom sig, som ville tvinga honom, att midt uppe i detta sorgehus brista ut i högljudt jubel, och han måste bära det största våld på sig sjelf för att ej blotta det.

Han vände sig med hårdt sammanpressade läppar bort från de andra och gick, i ett plötsligt intresse för hvad som tilldrog sig på gatan, fram till fönstret.

Bakom sig hörde han läkaren med lugn, lågmäld röst läsa upp brefvet för Klara. Han hörde systemens häftiga andedrägt. Och när det var slut blef allt plötsligt pinsamt tyst. Då vände han sig åter om. Klara satt

djupt nedböjd, i orörlig smärta, med händerna tryckta för sina ögon.

Läkaren kom fram till honom.

»Detta är verkligen ett synnerligen märkligt sammanträffande», sade han. »Men fallet är inte enastående. Nu ha vi den närmaste förklaringen till de oklara fantasierna i hennes yrsel, till talet om sjelfmord, skjutvapen och blod. Helt tydligt har hon i natt, omedelbart före den häftiga svimningen och feberkrisen under en hallucination sett hela den uppskakande tilldragelsen framför sig, tvänne dygn efter att den i verkligheten der nere passerat, men en hel dag innan underrättelsen nått hit.»

»Men kan dock detta vara möjligt», utbrister Karl; »det är ju ren öfvertro, det är spöksagor.»

»Det är både möjligt och visst», svarar läkaren och svänger sig om på klacken. »Vetenskapen i våra dagar får syssla med mycket, som man för blott 10 år sedan skulle förklarat för galenskap.»

»Men nu måste jag se till den sjuka. Sköterskan är visserligen der inne, och fru Kruse är något lugnare nu mot qvällen.»

»Kom ett ihåg! Det måste dröja länge, innan hon kan få en den minsta aning om detta. Och ej på vilkor förr, än jag gifvit tillstånd. Er systers besök blir bäst att uppskjuta till morgondagen.»

Och med en afmått bugning gick han ut.

* * *

Ruths sjukdom blef både långvarig och kritisk.

Den häftiga febern med yrsel och vilda drömmar höll henne fjettrad i tvänne långa veckor, under hvilken tid Klara troget höll vård om henne genom dag och natt.

Flere gånger om dagen kom Karl att göra sig underrättad om sjukdomens eviga ebb och flod; han hade ej kunnat förmå sig att fara till baka ut till Klaraborg, att vara den kära sjuka så fjerran! Och därför, äfven fastän läkaren ännu ej tillstod honom ens att få se Ruth, hade han hyrt sig in på ett hotell i närheten för att ständigt kunna råka åtminstone system och få de mest detaljerade skildringar från Ruths sjukrum.

Vid hvarje besök förde han med sig en bukett doftande blommor att ställa vid Ruths bädd; oakadt Klara försäkrade honom, att föremålet hvarken hade någon uppfattning af denna vänlighet ej heller kunde njuta deraf, ville han ej på något vilkor afstå härifrån, som ifrån en dyrbar rättighet.

Ute på Klaraborg lefde lilla Vivan ett ensligt lif tillsammans med tjenarne de långa dagarne igenom. Ty huru mycket än Klara längtade efter att åter få träffa sin dotter, vågade hon det ej under den häftigaste sjukdomsperioden af fruktan att föra smittan med sig till sitt eget hem.

* * *

(Forts.)

Iduns

Byrå och Expedition

hållas under sommarmånaderna öppna hvarje helg-fri dag kl. 11—2.

I alla boklädor har utkommit på förlag af R. Blædel & Co., Stockholm, Hamngatan 38:

Nyaste Mästerskapssystemet.

Praktisk lärobok i engelska språket, med tillämpning af den af professor Ollendorff för mer än 40 år sedan grundade metod såsom den mest instruktiva och praktiska, helst emedan den vida snarare än någon annan befrämjar ett språks inhemtande, ej allenast för att läsa, utan äfven för att tala och skriva detsamma. Till tjänst för skolor och privatundervisning samt för **sjelfstudium** författad af

C. G. ZETTERQUIST.
Pris: bunden i klotband 3 kronor.

Nyckel till skrifoöfningarna är utgifven i särskildt kart. band till pris af 1 kr.

Kortfattad handledning i Geometriskt träsnideri eller s. k. Träsnideri i allmogestil

af **VILHELM OLDENBURG.**
Med 12 förklarande afbildningar, pris 50 öre.

[151]

ORNAMENTETS BOK.

En samling stilfulla ornament från alla konstperioder.

Med 85 plansch, de flesta i rikt färgtryck. Förklarande text af **H. Dolmetsch** i bearbetad öfversättning af **G. Upmark**, intendent vid Nationalmuseum. Arbetet utkommer i 20 häften om 4 & 5 plansch till ett pris af kr 1:25 pr häfte.

Ät lärare och lärjungar vid tekniska och konstindustriella läroanstalter, ät dem som i hemmet egna sig ät konstöfnader, ät konstvännen och samlaren, som vill lära känna ornamentikens utvecklingsgång, ät alla dessa m. fl. erbjuder **Ornamentets bok** med sina 85 plansch och mer än 1,000 afbildningar ett rikt urval af de viktigaste ornamentala motiv från olika tider och inom olika stilarter.

Annonsor.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).
Ingen annons införes under 1 kr.

PLATSSÖKANDE.

En anspråkslös flicka, med flerårig undervisningsvana och goda betyg från föregående befattning, söker ny anställning till hösten som lärarinna. Svar, märkt »A», sändes godhetsfullt till Arvika Tidningsbyrå.
(G. 19889) [297]

En ung flicka, med vana vid kontorsgöromål, önskar pl. å kont. el. i familj, der skrifgöromål förekomma, då hon äfven är villig att gå frun till handa. Svar torde godhetsfullt sändas till »A. B. 18», Eskilstuna, p. r.
(G. 19919) [298]

Plats som lärarinna önskas till höstterminens början af en flicka, pligtrogen o. med god undervisningsvana i vanliga skolämnen, språk, musik och finare handarb. Vackra rekom. finnas. Svar till »Pligtrogen 24», Iduns byrå.
[300]

En ung, anspråkslös

flicka af god familj önskar plats i ett hem, att undervisa mindre barn, deltaga i husliga göromål, vara som skrifbiträde e. d. Är från hemmet van vid litet af hvarje. Svar emottages under adr. »Villig», Malmö, poste restante.
(G. T. A. 789x1) [296]

Plats önskas för en föräldralös flicka af god familj att undervisa minderåriga barn i vanl. skolämnen o. musik. Något deltaga i det husliga. Utmärkta rekommendationer af framst. personer. Små lönepret. Svar märkt »27», Arboga, poste restante.
[301]

En anspråkslös, bättre flicka, hvilken varit lärarinna 8 år och 4 år på egen hand förestått ett hus, söker till hösten plats i någon familj på landet att undervisa mindre barn i svenska ämnen och handarbeten. Vackra rekommendationer finnas. Svar insändas till »A.», Iduns byrå, Stockholm.
[295]

En anspråkslös, huslig, bättre 20-årig flicka önskar plats i någon aktningvärd familj som lärarinna för mindre barn eller sällskap ät frun i huset jemte biträde i der förekommande göromål. Goda betyg och rekommendationer presteras. Svar till »Esther» torde sändas till denna tidnings byrå.
[292]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24.
Behandlar företrädesvis mag- och hudsjukdomar.
Praktiserar 1 juni—1 sept. vid Hjo vattenkuranstalt. [153]

Doktor Carl Flensburg

14 Lilla Vattugatan 14.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis **Barnsjukdomar.** [34]

Tandläkaren Constance Elbe,

Humlegårdsgatan 8, 2 tr.
Rådfrågningsstid 1—2. [120]

Med. D:r ERNST SALÉN, Ögonläkare.

Bostad: Stora Vattugatan 2.
Mottagning: helgfria dagar kl. 1/2 10—1/2 12 f. m.

Tandläkaren Adolf Hörnström

20 Regeringsgatan 20.
Mottagningstid helgfria dagar 10—2 och 4—6 e. m.
OBS! Verkställer allt, som hörer till tandläkarekonsten. [240]

ROLAND MARTIN Tandläkare

Vasagatan 10, Stockholm,
snedt emot Centralstationen. [243]

Sill För dem, som önska god sill, rekommenderas vår utmärkt goda **Norska Istersill.** Försäljes i 1/4, 1/2, 3/4 och 1 kilo tunnor till billiga gaste priser. 1 kilo kostar endast 25 öre. Äfven finnas **1:ma Castlebay Delikatess-Sill** samt **iskällarsaltad färsk och rökt Lax** hos
Wirén & C:o,
2 Skräddaregränd 2. [294] **Lax**
Telefon 396 och 22 59.

F. A. DAHLS Blomstergödning för växter i krukor och å fritt land. Det bästa medel för blommors o. plantors uppdrifvande. Säljes hos **J. R. Nordling, Lilla Nygatan 23.** [302]

Cibils verldsberömda, prisbelönta rekommenderas deras till **Köttextrakt** husmödrar, för tillredning på få minuter af en utmärkt och välsmakande buljong. Bruksanvisning å hvarje burk. Finnes hos alla specerihandlare. [210]

ENGELSKA och SACHSISKA HEL- och HALFYLLE-

D. C. WENNERSTRÖMS

Manufaktur-Magasiner

STOCKHOLM

45 Drottninggatan 45 80 Drottninggatan 80
hörn af Klarabergsgatan. hörnet af Appelbergsgatan.

Ständigt lager af
Svarta äkta Lyoner-Sidentyger och äkta Schalar. [162]

PARAPLYER och PARASOLLER.

Regenerateur, Lundbergs riksbekanta Hårmedel,

för den finare damtoaletten, flottar ej! klibbar ej! skyddar mot mjäll och hårets affallande, finnes i Stockholm uti Fanny Gelins renommerade Parfymbutik, Malmtorgsgatan 5, vis ä vis hotell Kung Karl, i Göteborg hos Fru Olivia Pihlström, Haglunds Hotell, i Malmö hos Herr Wöhleke samt i öfriga Sveriges städer hos Bok- och Pappershandlare. (G. 13506) [127]

Snörlifvet "LA SYLFIDE"

Det bästa hittills kända, som ger skönaste figur med nästan ingen snöring och finnes i såväl höga som låga former att erhålla hos
Jansson & C:o,
6 Hötorget 6.
Obs. Hemsändes om lifvidden uppgifves. [294]

HJALMAR PETERSON & C:is patenterade KONGO-STOL

(beqväm, portativ, solid, snygg och billig) erhålles mot 3 kr. jernvägs-efterkräf.

Vår **Nya Fällstol**, som äfven kan begagnas såsom Fätölj, Chäslong och Säng, erhålles fraktfritt mot 10 kr. jernvägs-efterkräf från **Hjalmar Peterson & C:is Bokhandel, Karlstad.**

Beskrifningar och teckningar öfver stolarne sändas gratis. [266]

Stockholms Nya Handelsskola,

6 Oxtorget 6, 2 tr. upp.

I denna läroanstalt, hvars föreståndare eger 20-årig affärspraktik och som derjemte tjänstgjort vid flere af utlandets förnämligare handelsakademier, emottagas manliga och qvinliga elever till undervisning uti alla till handeln och det praktiska lifvet hörande förrättningar. OBS! Billig afgift. Afgångsbetyg och rekommendationer. Prospekt på begäran.
J. Eneman,
Skolans föreståndare. [246]

I en mindre stad i Stockholms närhet kan en handel, till största delen bestående af kommissionsvaror, få öfvertagas. Bäst passande för ett fruntimmer, som är vant vid skrifgöromål och eger något kapital. Svar torde sändas till Iduns redaktion under märket »E. L.» [299]

Husmödrar!

Försöken **Th. Winborg & C:is** i Stockholm tillverkningar af

Concentrerad Attika på flaskor för utspädning.

Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.

Beefsteaksauce.

Soja, flere gånger prisbelönade och fullt jemförliga med de

bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specerihandlare. [35]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis ät Iduns och Skandinavisk Modetidnings abonnenter och för uppdrag ät andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkräf och få returneras (dock genast) mot fraktkostnader. Dubbelt porto torde medsändas. [241]

Sturegatan n:r 8. Laca ve y Ca, Cadiz. Äkta Spanska Viner i Stockholm. Kungsgatan n:r 7.
 Telefon: 84 30. Telefon: 54 50. Telefon: 57 70.

LEVERIN & C:o
61 Drottninggatan 61
3 tr. upp
få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.
Med största högaktning

LEVERIN & C:o

Limpor.	Som margäster! Beställningar på alla brödsorter, såväl matbröd som kaffebröd, mottagas till försändelse med de resp. ångbåtar, som anlöpa sommarböjerna i Stockholms omnejd. De inom ramen nämnda brödsorterna rekom. särskildt för hållbarhet. C. W. Schumacher, Kgl. Hofleverantör. Stockholm, Norrlandsgatan 17. Allm. Telef. 5600. Bell Telef. 954	Maltose-Pumpernickel.
Preussiska bröd.		Skorpor, många sorter
Ankarstock. [248]		Tébröd. Biscuit.

OBS! Rekvirererbåren hålla korgar, som efter tillståndet afhämtas.

Mölnlycke
Manufaktur-Aktie-Bolag,
Göteborg.

Tryckt Domestik,
äkta färger, moderna mönster,
Mollskinn & Krafttyg,
Bomulls-Korderoj,
Victoria Klädningstyg,
allt med **tvinnad varp.**

Bolagets tillverkningar,
belönade med
första priset
vid utställningen i Köpenhamn
1888,
finnas till salu i alla välsorterade väfnadsbutiker i Sverige. [25]

J. G. Hammars
Lampkök.
Stor värmeförmåga.
Brinna luktfritt.
Brilljant belysning.
Pris: enkla med en veke 4 à 6 kr., extra solida 8 kr., med två veckor 12 kr. och med tre veckor 18 kr.
Fullkomlig belätnhet garanteras hvarje köpare. [226]
J. G. HAMMAR,
30 Malmstinsgatan

Smedman d. äldres
Handels-Skola
Stortorget n:r 16
Stockholm.
Allm. Telef. 21 77.
Undervisning i alla kontorsämnen och lefvande språk.
Anmälningstid kl. 1/2 10—2.
Obs. A brev anhålles om fullständig adress. [274]

1888
års årgång af
IDUN
fr. o. m. n:r 11 t. o. m. n:r 52
eller mer än tre kvartal
(Obs! I n:r 11 börjar den längre följetongen, hvidan intet af den samma går bort.)
säljes oinb. för 1 kr. 50 öre, med lösa permar för 2 kr. 50 öre samt kan användas som en synnerligen lämplig present
vänner och väninnor emellan.
Efter till Redaktionen af Idun ingången requisition sändes årgången mot efterkräf med tillagd porto.

1888
GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
38 Vesterlånggatan 38
Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [207]

Otto Elmgren,
Vesterlånggatan 66, Stockholm,
emottager ull, gammalt ylle och upp-repadt silke till spinning, väfning (för hand) samt schal- och filtberedning.
Hos mig spunnet »upprepsgarn» är bevisligen det bästa och vackraste, som kan erhållas, hvarförutom spånadslönen är den billigaste i Stockholm. [293]

Klädnings-
tyger
[177]

Profver kostnadsfritt.
Requisitioner fraktfritt.
Obs! Ett album mode-planscher medföljer.

Fr. Marcus,
Kongl. Hofleverantör
Stockholm.

YLLE REGIMEN.
Bästa skydd mot köld och värme

äro:
Benger's
enda äkta
Normal-Underkläder.

Prisbelönta med 6 Guldmedaljer.
Illustrerad Katalog gratis.

Fabriks-Nederlag hos: Gösta Vidinghoff,
19 Drottninggatan, Stockholm.

KOSTA
MAGASIN
24 24
REGERINGSGATAN

Glas- & Porslinsserveriser,
Fönsterglas, svenskt och belgiskt af alla dimensioner,
Spejlglas,
Folieradt och ofolieradt glas till butik-fönster,
Zinkhinkar och Baljor, Blomkrukor, ett större sortiment,
Vaser och Lyxartiklar m. m. säljas billigast

24 Regeringsgatan 24. **G. Johanson.**

SUCHARD.
17 Guld- och Silfvermedaljer. **Suchard's Chocolat.**
Erkänd utmärkt qualité.
Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats.
Suchard's Praliner, Gianduja, Capsules, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.
Suchard's Cacaopulver,
Cacao Soluble, ett rent lösligt pulver i bleckburkar på 1/2, 1/4 och 1/8 kilo, är drygt, välsmakande och närande. Af Suchard's Cacaopulver får man 100 koppar på 1/2 kilo. [21]

Fabriksmärke.

SUCHARD.

Extra 1:ma qualité
nyppestråd
i alla finlekar,
hvaraf profver på begäran sändas.
K. M. LUNDBERGS
Bosättningsmagasin
7 Storkyrkobrinken 7
Stockholm. [257]